Maandag 13 Januari 1947 DAGBLAD 63ste Jaargang No 5009

AMIGOE DI CURAÇAO

Dit dagblad verschijnt dagelijks, behalve 's Zondags; abonnementsprijs Bonaire en Curaçao 2 gld.; Aruba 2.50 gld; Bovenwinden, Suriname 2,50 gld.; en het buitenland 3 gld.

REDACTIE: Tel. 1858; P. bus 80 Willemstad Adres: Consciëntiesteeg 27.

Uitgeefster en Administratie: Paulus-drukkerij, Consciëntiesteeg 29, telefoon 1550; Postbus 80, Willemstad N.W.I. Voor Aruba: J. E. Croes. Postbus 14. Oranjestad. tel. 38

8.000 man naar Indo-China

„Viva de Gaspari" roept men in New York

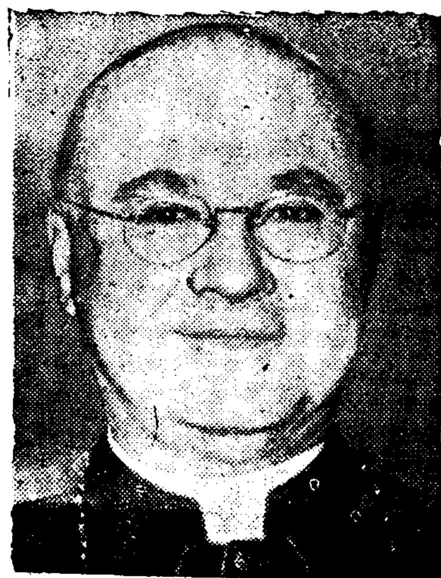
De „Amigoe" in het A.P.-nieuws

TROEPEN NAAR INDO CHINA.

De regering maakte bekend dat 8000 man naar Indo China zijn gezonden met het bekende schip „Isle de France". De troepen verlieten gisteren de haven van Toulon, ze werden uitgeleide gedaan door aanvoerder der Franse troepen Tassigny. (Parijs. (AP) 13.1).

„VIVA DE GASPERI".

Premier Alcide de Gasperi van Italië woonde Zondag een plechtige Mis bij in de St. Patricks cathedraal te New York, welke eveneens bijgewoond werd door Kardinaal Francis Spellman. In zijn preek prees Mgr. Joseph Flannelly den Premier en zeide: „Christus' beginselen zijn steeds Uw beginselen geweest". En: „Gij hebt steeds de ware demo-

KARDINAAL SPELLMAN.

cratie verdedigd... Sinds de Middellandse Zee en Christelijke zee werd heeft de vredelievende en zachte hand van Italië er toe bij gedragen om het Christelijk te houden. Voor het behoud van onze Christelijke beschaving mag deze zee nimmer worden overgeleverd aan de ruwe, dreigende vuist van het atheïstisch communisme". Toen de Premier de Kerk binnenging, en verliet, werd er geroepen: „Viva de Gasperi (New York, (AP) 12.1).

A. D. JONCKHEER CABINETSFORMATEUR.

Zaterdag werd uit welingelichte bronnen vernomen dat Gouverneur Kasteel van Curaçao den Heer A.D. Jonckheer op voordracht van de „Staten", verzocht heeft een voorlopig cabinet voor Curaçao samen te stellen. Dezelfde bronnen vermeldden dat dit een eerste stap was in de richting om verandering te brengen in de politieke structuur van Curaçao, nl. een stap in de richting van grotere autonomie. Jonckheer is lid van een bekende Curaçaose familie en broeder van E. Jonckheer, lid van de wetgevende vergadering, en voorzitter van de Curaçaose Democratische Partij.

Terwijl het bericht dat Jonckheer belast was geworden met de vorming van een cabinet voor Curaçao, algemene goedkeuring ontmoette, vroeg het katholieke nieuwsblad „Amigoe di Curaçao" in een redactioneel artikel welk recht de „Staten" (wetgevende vergadering) hadden om zulk een voordracht aan den Gouverneur te doen (Willemstad, (AP) 11.1).

TSJECHOSLOWAAKSE MISSIE VERWACHT.

Uit Amsterdam wordt gemeld dat tegen het weekeinde een Tsjechoslowaakse missie in Nederland verwacht wordt, welke met de Nederlandse regering besprekingen zal voeren over het doorvoerverkeer tussen Holland en Tsjechoslowakije (Amsterdam, (AP) 11.1).

VLIEGTUIGONGEVAL.

Uit Galax Virginia wordt gemeld dat in een vliegtuig van de Eastern Airlines op zijn weg van Detroit naar Winston nabij Galax neerstortte tijdens een onweer en in vlammen opging. Achttien personen werden daarbij gedood. Slechts een inzittende kwam er met brandwonden af (Galax, Virginia, (AP) 12.1).

GENERAAL COLLINS REDT 36 HET LEVEN.

Het transportschip van de U. S. Army, General E. T. Collins, redde 36 overlevenden van het vliegtuig Miss Luzon, dat in het Verre Oosten is omgekomen. Deze drenkelingen werden gered, nadat zij ruim 17 uren op zee ronddreven. 7 Man worden vermist. die men als verloren beschouwt. De vermisten zijn allen Chinezen. (Manila, (AP) 13.1).

BYRNES SPREEKT.

Den afgetreden minister van buitenlandse zaken voor de Verenigde Staten hield nog een rede, waarin hij zijn vertrouwen uitsprak in de mogelijkheid, dat de Verenigde Staten in staat zijn de vrede te handhaven. Hij heeft daarin nu zelfs méér vertrouwen dan ooit. Hij wil er op wijzen dat men moet samenwerken met andere naties. Hij liet ook uitkomen dat men de troepen niet kan afdanken, doch ze onder de wapenen moet houden om Japan en Duitsland met andere landen te blijven bezetten. Hij zeide nog, dat inderdaad macht geen recht betekent, doch we moeten ons wel realiseren, dat macht in deze onvolmaakte wereld waarin wij leven van beslissende invloed is. (Washington, (AP) 13.1).

VAN DEN BERG.

Senator van den Berg lid van het comité voor buitenlandse zaken heeft laten weten, dat Marshall de steun zal hebben van de republikeinen. Hij liet verder nog uitkomen dat men de coalitie van de niet-communistische partijen in China steunend niet in overeenstemming zou handelen met de politiek, die Marshall in China heeft gevolgd waar hij communisten en niet communisten gelijkelijk behandelde. Hij stelde ook nog een spoedige panamerikaanse conferentie in het vooruitzicht. Deze conferentie zou dan te Rio de Janeiro gehouden worden. (Washington. (AP) 13.1).

UIT CAIRO.

Men meldt de overplaatsing van de Britse troepen in Egypte naar het Heilig Land. (Cairo, (AP) 13.1).

BLUM NAAR LONDEN.

Leon Blum wordt officieel meegedeeld, zal naar Londen vertrekken, om de economische situatie te bespreken. Hij zal er drie dagen blijven en vooral spreken over het kolentekort, hij hoopt voor Frankrijk meer kolen uit het Rijnland en de Roer los te krijgen. (Parijs. (AP) 13.1).

VEILIGHEIDSRAAD.

Met belangstelling bestudeert de veiligheidsraad de stukken inzake het conflict tussen Engeland en Albanië in zake een ongeval, waarbij door het ontploffen van een mijn 14 Engelse marinemensen om het leven kwamen. (New York, (AP) 13.1).

BOM IN HAIFA.

Uit Jeruzalem wordt gemeld dat twee Britse en drie Arabische politie-beambten gedood werden, toen in de politiewacht te Haifa een bom ontplofte. Het gebouw werd „practisch met de grond gelijkgemaakt".

Op zijn minst twaalf personen werden gewond. De officiële bekendmaking van de regering zeide dat een kleine automobiel vlak naast de politiewacht werd geparkeerd. De inzittenden liepen weg. Enkele minuten later ontplofte de automobiel. (Jeruzalem, (AP) 12.1).

STAKEN NIET.

Vijftig tot zestig procent van de Rotterdamse havenarbeiders hebben zich Zaterdag op het werk aangemeld, ondanks de oproep van de Eenheidsvakbond tot een staking van vier en twinloonsverhoging van 10 procent, tig uur teneinde de eis om een kracht bij te zetten (Rotterdam. Aneta, 11.1).

GEVECHTEN OP JAVA.

Twee Nederlandse soldaten werden gedood en vier gewond, gedurende gevechten op Java waarbij de Nederlandse troepen hevige verliezen toebrachten aan afdelingen van het Republikeinse leger en ongeregelde formaties, binnen het door de Nederlanders beheerste gebied van Semarang. Dit werd Zaterdag door een zegsman van het Nederlandse leger bekend gemaakt.

Hij verklaarde dat de Nederlandse troepen, ondersteund door pantserwagens en artillerie in actie zijn gegaan na twee weken herhaalde aanvallen van republikeinse strijdkrachten op Nederlandse patrouilles binnen de demarcatielijn rondom het Nederlandse gebied. Vrijdag werden de operaties rondom Semarang voortgezet door de Nederlandse infanterie, ondersteund door tanks. Een aantal extremistische groepen werd daarbij vervolgd.

Later ontdekte men dat deze benden op verschillende plaatsen binnen het Nederlandse gebied vliegtuigbommen als mijnen hadden geplaatst (Batavia, (AP) 11.1)

PROTEST.

De Britse consul-generaal te Batavia, Gilbert Mackereth protesteerde Zaterdag bij de Nederlandse autoriteiten over het escorteren door een Nederlandse marine-vaartuig van het Britse schip „Empire Mayrover" van Cheribon tot Semarang. Het protest was gegrond op: bemoeienis met de Britse scheepvaart (Batavia, (AP) 11.1).

SJAHRIR VOERT BESPREKINGEN.

Donderdagavond heeft Sjahrir een informeel onderhoud gehad met leden van de Nederlandse Commissie-Generaal. Volgens de berichten betreffen deze besprekingen de procedure welke gevolgd zal worden bij toepassing van de overeenkomst van Linggadjati (Batavia, (AP) 11.1).

het nieuws van vandaag

Er vertrokken 8000 Franse soldaten naar Indo-China. Zou men dus toch besloten zijn, om de quaestie in Indo-China eerst militair te regelen? Wil men eerst de quaestie militair oplossen vóór men aan de conferentie-tafel gaat zitten? We weten, dat de Minister van Koloniën, die naar Indo-China kwam, Marius Moutet, op dat standpunt stond. Het schijnt, dat hij de Franse voorlopige regering tot zijn standpunt heeft kunnen overhalen.

In Nederland zijn er ook van die mensen geweest, die gaarne gezien hadden, dat men eerst militair had ingegrepen, om de vrede te herstellen. Algemeen zien we de opinie verkondigd, dat Nederland het slachtoffer is geworden van de verandering in het commando. Nederlands Indië zou niet meer onder MacArthur, doch onder Lord Mountbatten komen te staan, die daarvoor niet klaar was. Dit is geen verhaaltje, doch de oud-Minister van Buitenlandse Zaken Summer Welles heeft in de Verenigde Staten een boek uitgegeven en daarin staat letterlijk te lezen:

„Het is niet algemeen bekend, dat lang voor het einde van de oorlog de Nederlandse regering aan de regering der Verenigde Staten medewerking verzocht voor het herstel van haar gezag in Nederlands Oost-Indië en dat een voorlopige overeenkomst werd gesloten, waarin werd toegezegd, dat Noordamerikaanse strijdkrachten onder Generaal Mac Arthur die verantwoordelijkheid zouden aanvaarden.

Ware die overeenkomst uitgevoerd, dan zouden vrijwel ongeregeldheden in Indonesië voorkomen zijn en een vreedzame overgang naar locale autonomie bereikt zijn.

Ongelukkigerwijze heeft de Britse regering, toen zij van deze overeenkomst hoorde, volgehouden dat haar prestige zou lijden, indien de bevrijding door Noordamerikaanse troepen geschiedde in het gebied, dat aan het opperbevel van Lord Mountbatten was toevertrouwd. Toen de tijd aanbrak voor de bevrijding, waren de beschikbare troepen veel te gering in aantal. Ook kwamen zij zes weken te laat."

Die zes weken zullen Nederland heugen. Men verenigt in Nederland alle krachten die tegen de overeenkomst zijn van Cheribon, en men is nu weer te velde getrokken tegen de inhoud van de notulen van die vergaderingen daar in Cheribon.

In Noord-Amerika bereidde men De Gasperi wel een mooie ontvangst, doch in Italië proberen de communisten nu ook roet in het eten te gooien.

We hebben reeds beweerd, dat zo hij in Rome aankomt, men wel eens zou kunnen zeggen: „Waarom ging U toch naar New York en niet naar Moskou?"

Curaçao kwam voor in de AP-telegrammen; dat komt ook niet elke dag voor! De correspondent van de AP-dienst op Curaçao heeft het gelukkig toch zo gedaan, dat men ook het hoofdartikel van de „Amigoe" er in terug kan vinden, dat is ten minste objectief.

Een goed woord liet Byrnes nog horen, toen hij aan de wereld zijn testament gaf in een afscheidsrede en mededeelde, dat volgens hem en zijn stem is toch van oneindig meer waarde als het geroep bv. van een Wallace, er van daag aan de dag — hij zegt zelfs „nu méér dan ooit" — een goede kans is dat Noord-Amerika in staat zal zijn om de vrede voor de wereld te handhaven.

Openbare Werken

Het publiek heeft altijd een bizondere belangstelling voor openbare werken. Een krant zou in staat zijn een geheel dossier aan te leggen van ingezonden stukken, die allemaal betrekking hebben op openbare werken. Het gaat niet aan om al deze stukken te publiceren, meestal is het beter de mensen zelf naar Parera te verwijzen en zo kan dan de zaak spoedig in kannen en kruiken gebracht worden.

Nu moet men niet gaan denken, dat het slechts klachten zijn, men weet te respecteren, dat Openbare Werken de Rode weg b.v. schitterend gemoderniseerd heeft, men weet het te waarderen, dat men de steegjes van Otrabanda verhardde om maar iets te noemen. De bewoners van Domi zijn content, de mensen van de koraal van Shon Toms enz. enz. Als men de klachten nagaat, dan ziet men soms het idee naar voren gebracht, de Openbare Werken zijn er op uit, om de nieuwe moderne wijken ineens goed te maken, doch men verwaarloost de oude stad een beetje. Hier geven we een lijstje van wat er zo al gevraagd wordt door het publiek, het zijn soms maar kleine verlangens doch het is goed om er belangstelling voor te vragen.

1) Spoedige doortrekken van de weg van het Brionplein naar de Klipstraat (of Gouverneur de Rouvilleweg).
2) Sluiting van de Klipstraat voor verkeer nà die doorbraak.
3) Betegeling van het trottoir bij de halte van de A.B.C. bussen op het Brionplein.
4) Nazien van de stoepen te beginnen op het Brionplein voor de „Wonderbar".
5) Opruiming vuilnisbelt achter het poortje in Paris.
6) Sluiting van de Wagenkotraal.
7) Asphaltering van de Wagenstraat.
8) Asphaltering van de Frankstraat.
9) Verharding Pieterssteeg.
10) Verharding toegangsweg tot Ambachtschool.
11) Verharding van de weg achter katholieke begraafplaats in verband met omrijdend verkeer bij begrafenissen.
12) Aanleg van stoepen van Plantersrust naar Cas Chiquito.
13) Modernisering van een weg van Cas Chiquito naar Piscaderabaai.
14) Aanleg enkele wegen in Marchena.
15) Verkeerspalen op het pleintje voor de politiewacht op Rio Canario.
16) Verharding van zijweg van het Schottegatweg naar de Katholieke Kerk van Groot Kwartier achter de Protestante kerk langs.
17) Demping stukken met dood water in de Salinja.
18) Asphaltering van het eerste gedeelte van de weg van Janwé naar Sta. Rosa.
19) Doortrekking van de weg naar Kintjan.
20) Overneming wegen van Zeelandia.
21) Verbetering toegang tot Fleur de Marie.
22) Wegen op Colebra Berde.
23) Wegen door Nieuw Nederland.
24) Demping Waaigat.
25) Weg van Fleur de Marie naar Berg Altena.
26) Doortrekking van Penweg naar Caracasbaai.

Verschillende punten van dit verlangenslijstje zullen we reeds in grotere plannen zijn opgenomen, of zijn misschien niet mogelijk in verband met andere plannen. Het is echter goed, dat door publicatie in de kranten de verlangens van het publiek bekend gemaakt worden, wanneer deze niet kennelijk onredelijk zijn. Het lijstje hier boven weergegeven kan nog uitgebreid worden, doch de publicatie ervan is een samenvatting van verschillende ingezonden artikelen, die allen in soms bewogen stijl de hulp inroepen van de mensen van Parera, die het volk van Curaçao een goed hart toedragen.

Blijde intocht van Z. H. Exc. Mgr. Kuypers in Paramaribo

Het begon reeds met de proefverlichting van de Kathedraal op Dinsdagavond. Honderden, die bij hun avondwandeling van verre het licht zagen, kwamen eens kijken en vaak hun oordeel door een goedkeurend knikje geven. Het begin was dus al heel goed.

Maar daar kwam de morgen! Regen, regen en nog eens regen en de klokken hingen om zeven uur doodstil in hun torens. Toch kwamen er reeds K.V.S.-ers in uniform in de omgeving van de kathedraal, de telefoon vroeg telkens weer hoe het nu stond met de komst van de bisschop, of Z. H. Excellentie nog niet was aangekomen, of de boot al binnen was. Er werd verteld, dat men de fluit nog niet gehoord had, dat er niet geluid was, feiten die natuurlijk volkomen konden worden toegegeven, omdat de boot nog heel rustig bij het lichtschip lag.

De scholen waren een beetje in de war, de schoolkinderen kwamen gedeeltelijk een poolshoogte nemen, gedeeltelijk met aplomb beweren, dat er geen school was, of met evenveel aplomp vertellen, dat er school was, intussen viel de regen met wanhopige gelijkmatigheid uit de egalen grijze hemel.

Maar toen men zich eenmaal er bij neergelegd had, dat het in de morgen niet zou doorgaan, begon men de voordelen in te zien. En alsof de hemel wilde betuigen dat het s' middags zeker veel beter was, klaarde de lucht op, en werd het droog.

Dus zou Z.H. Excellentie Mgr. Stephanus J. J. M. Kuypers om zes uur in de kathedraal ontvangen worden en het bestuur aldaar overnemen van Z. H. Excellentie Mgr. Theodorus A. L. M. van Roosmalen. Maar de klokken hadden om vier uur nog niet hun vreugde uitgebeierd of er stond reeds een grote groep belangstellenden langs de Gravenstraat en op het pleintje voor de kathedraal en dat groeide maar aan, zodat er tegen vijf uur al bijna niet meer bij de kathegroeide aan, steeds door, zodat draaldeur te komen was. En dat tegen vijf uur de politie reeds de handen vol had om alles goed te regelen, wat haar door de welwillendheid van het publiek en haar eigen keurig optreden zeer goed gelukte, al meende een paar auto's op een gegeven moment wat muziek in de beweging te moeten brengen door tegen elkaar op te botsen.

Breedgerokte kotomissies waren ondertussen vol ijver in de weer om een lange loper van hoofddoeken uit te leggen van af de hoek van de Watermolenstraat tot aan het priesterkoor in de kathedraal.

Een straat verder dreunden trommen van de K.V.S.-ers, die naar hun verzamelpunt optrokken, weer van een andere kant schetterden trompetten van andere Verkennersgroepen, die kwamen aanrukken.

Ondertussen was de Z.E.P. H. Ruyter, voorzitter van het ontvangstcomité den nieuwen bisschop aan boord gaan verwelkomen, kwam Luitenant F. van Neer, adjudant van Z. Exc. den Gouverneur den bisschop namens Z. Exc. begroeten, gingen ook Mgr. van Roosmalen, de H.E.P. C. Donicie, Vice-Provinciaal Fr. M. Engelbert, de heer Robles de Medina, onder-voorzitter van het ontvangstcomité, Mej. E. Tjin Kon Fat, secretaresse van het comité en de heer A. Gonsalves de lang verwachte het welkom toeroepen.

Ongeveer kwart voor zes stapte men in de auto's en voorafgegaan door de K.V.S. reed men langs de Waterkant. Oranjestraat naar de Kathedraal. Langs de gehele weg stonden juichende mensen en heel gemoedelijk hield een groep straatjongens de auto van den heer Vasconcellos, waarin de bisschop met den H.E. P. C. Donicie gezeten was vast, om er toch maar zeker van te zijn niets te missen.

Het liep tegen zes uur, menigmaal had de een na den ander reeds gekeken in de richting van de Oranjestraat en eindelijk, eindelijk dromden uit de Oranjestraat de alomtegenwoordige straatjongens voor een auto uit, waarin later de Eerw. Pater Adrianus Kuypers, de broer van den nieuwen bisschop, vergezeld van Fr. Engelbert, missie-overste der E.E. Fraters van Tilburg bleek te zitten. Dan kwam de K.V.S. voorafgegaan door een gewichtige tabourmaître, zwaar gedreun van een groot aantal trommen en geschetter van trompetten, stramme pas van verkenners en leiders; zelfs de welpen stapten als grote mensen mee.

Daarachter volgde de heer Robles de Medina, stadscommissaris, als onder-voorzitter van het verwelkomingscomité in zijn auto. En dan eindelijk vlekte wit in de zwarte straat de auto van den heer Vasconcellos met de kap omlaag en daar bovenuit het paars van den bisschoppelijken toog.

Op de hoek van de Mgr. Wulfingh- en Gravenstraat stapte de nieuwe bisschop onder gejuich van de aanwezigen uit de auto. Z.H. Exc. wordt begroet door den H.E.P. C. Donicie, Vice-Provinciaal en den Z.E.P. C. Helling, Rector en daarop volgde het bestuur van het ontvangstcomité Z.H. Exc. ging glimlachend en wuivend langs de menigte en bij het ontvangstcomité dat langs de pastorie stond opgesteld, werd elk persoonlijk begroet. Dan tussen de ere-wacht der K.V.S. door naar de kathedraal, even naar de doopkapel voor het aandoen der kerkelijke gewaden. De banken kunnen in gewone omstandigheden 7 personen bevatten, maar hoever in dit geval het wiskundig mogelijke overschreden werd, mogen de geleerden uitrekenen. Feit is, dat er in menige bank en de grond en de knielbank en de zitbank en de bovenplank bezet was met zich rekkende mensen, die niets, maar dan ook niets wilden missen van deze grootse plechtigheid.

In de bank van den Gouverneur hebben de heer en mevrouw Specken plaats genomen als vertegenwoordiging van Zijne Excellentie.

Zegenend schreed de nieuwe bisschop terwijl het koor het Ecce Sacerdos jubelde door het middenpad naar het priesterkoor, waar Zijne Hoogwaardige Excellentie Mgr. Van Roosmalen reeds had plaats genomen. Aan beide zijden van het priesterkoor was alles dicht bezet met de leden van het ontvangstcomité, de Eerwaarde Fraters en Soeurs en Zusters, de Paters namen plaats op het priesterkoor. Mgr. Kuypers bekleedde zich met koorkap en mijter en zette zich op de troon. Door het geroezemoes voor en helaas ook in de kerk moest Mgr. Van Roosmalen enkele ogenblikken wachten voor hij het woord kon richten tot den nieuwen bisschop.

Mgr. sprak in dezer voege:

De Goddelijke Voorzienigheid heeft U uitgekozen om het bestuur over de geliefde Surinaamse Missie heden over te nemen. Hij stelt U aan als Herder over deze kudde en daarom zal ik U zo aanstonds als teken van overdracht de bisschopsstaf in Uw handen leggen. Verheugd ben ik om Uwe uitverkiezing, want daarmede heeft de Paus mijn keuze bekrachtigd, toen ik U bij mijn vertrek aanstelde als Provicarius. (Deze taak heeft U zes jaren lang vervuld op een wijze, die boven alle lof verheven is. Daardoor heeft U ook bereikt, dat U Uw schapen en Uw schapen U kennen, daardoor weet gij welk een zware taak op Uw schouders is gelegd. U hebt het door eigen ondervinding in een zeer moeilijke tijd. Moge de goede God, Die U heeft uitverkoren, Uw arbeid zegenen.

Gij hebt Uw bestuur gesteld onder de hoede der Moedermaagd, tot devies hebt gij gekozen „Iter para tutum", moge zij U dan ook veilig geleiden, moge zij U van den Heiligen Geest verkrijgen wijsheid en sterkte en brandende liefde tot God en en evermens.

In de Naam van de Allerheiligste Drieëenheid, den Vader, den Zoon en den Heiligen Geest reik ik U daarom de staf als symbool van Uw ambtsaanvaarding.

* * *

De grijze bisschop trad op de troon toe, allen verhieven zich van de zitplaatsen.

De secretaris reikt aan Mgr. Van Roosmalen de staf, waaraan voor Suriname reeds zoveel herinneringen verbonden zijn, de staf nl. die Mgr. Grooff van de Nederlandse Katholieken had ontvangen, en die door alle bisschoppen in Suriname gevoerd is.

De twee bisschoppen stonden tegenover elkander onder het baldakijn van de troon.

Van de handen die hem vijfendertig jaren lang gevoerd hebben ging de staf over in de handen van den nieuw aangekomene.

Het bestuur over de Surinaamse Missie was door Zijne Hoogwaardige Excellentie Mgr. Stephanus Josef Maria Magdalena Kuypers, zevenden Apostolischen Vicarius van Suriname, aanvaard.

Al de aanwezige priesters kwamen een voor een naar de troon om door kniebuiging en handkus hun gehoorzaamheid aan den nieuwen Opperpriester te betuigen.

Daarop begaf de nieuwe bisschop zich naar de voet van het altaar, en door den Opperpriester begonnen ruiste en jubelde het Te Deum. U God loven wij, door de kathedraal.

(„De Surinamer").

De Heer en Mevrouw

H. de Cuba - Salcedo

geven met blijdschap kennis v. d. geboorte van hun zoon

JOHN PAULUS.

W'stad. 12 Januari '47.

CURAÇAO

HOE IS HET MOGELIJK?

...Een Curaçaoënaar vertelt ons: „Ik ben een Nederlander. Sinds 1942 maakte ik deel uit van de Princes Irene Brigade. Heb actief deelgenomen aan de invasie van Nederland. Heb het kruis van verdiensten ontvangen. Ben in October 1946 gedemobiliseerd. Ging dezer dagen een werk zoeken bij een bekende maatschappij op Curaçao. Werd naar huis gestuurd omdat ik geen **goed Nederlands kan spreken".**

Inderdaad heeft deze Curaçaoënaar deel genomen aan de invasie van Nederland, want wij hebben zelf zijn papieren gezien, en bovendien heeft hij nog een getuigschrift van een zekere generaal die hem beschrijft als iemand van moed en plichtsbetrachting.

Zijn kruis van verdiensten hebben wij zelf in handen gehad.

Wij vragen ons af, hoe het mogelijk is, dat iemand die zijn leven gewaagd heeft voor het vaderland, thans een werk zoekende bij de hoge pieten van Curaçao, die tijdens de oorlog in een luie stoel zaten met een goed sigaar en een glas bier, de krant lezende, terwijl deze arme Curaçaoënaar heldendaden verrichtte in Nederland, thans zo'n man aan de deur kunnen zetten. Kan de regering van Curaçao in deze geen stappen nemen, teneinde te voorkomen, dat dit geval zich herhaalt bij anderen die nog in het buitenland vertoeven en strakjes thuis zullen komen.

POST OP DE BOVENWINDEN.

Naar ons uit de Bovenwinden wordt medegedeeld, neemt de Kralendijk wel passagiers mee op haar reis tussen de eilanden onderling, doch laat de post netjes op Sint Maarten achter.

Dit wil dan zeggen dat de post die op Dinsdag te Sint Maarten arriveert, pas op Vrijdag met een zeilboot naar de andere eilanden wordt vervoerd.

PERSBERICHTEN.

Op 10 Januari 1947 is op Hato aangekomen de Nederlandse Gezant te Caracas, de Heer F. W. Craandijk, vergezeld van Mevr. Craandijk. Zij werden namens Zijne Excellentie den Heer Gouverneur van Curaçao begroet door Diens Adjudant Kapitein E. C. J. M. van de Laarschot. De Heer en Mevr. Craandijk hebben hun intrek genomen in de Club Piscaderabaai.

Zaterdagmorgen 11 Januari 1947 heeft de Heer Craandijk zijn opwachting gemaakt bij Zijne Excellentie den Heer Gouverneur.

Met het ms. „Santa Monica" is Zaterdagmorgen 11 Januari 1947 op Curaçao aangekomen de Noordamerikaanse Ambassadeur te Caracas de Heer F. T. Corrigan. Hij werd namens Zijne Excellentie den Gouverneur van Curaçao begroet door Diens Adjudant Kapitein E. C. J. M. van de Laarschot. De Heer Corrigan heeft Zaterdagochtend zijn opwachting gemaakt bij Zijne Excellentie den Heer Gouverneur.

Van Zijne Excellentie den Heer Minister van Overzeese Gebiedsdelen werd het volgende telegram ontvangen:

„Gouverneur Curaçao.

Conform wens Koningin besloot Ministerraad dat van verjaardagen Koninklijk Huis alleen die van Hare Majesteit, Prinses Juliana en Prins Bernhard als gebruikelijk gevierd worden."

TOURISME IN WEST INDIE.

Life maakt reclame voor tourisme in West Indië, doch men spreekt niet over de heerlijke stranden van Aruba. O(Eman!)

HUWELIJK

Hedenmorgen om negen uur traden in de kerk van de H. Theresia op Wishi in het huwelijk de heer Theo Lendering, zoon van de bekende aannemer Lendering, met mej. Willy van Oudvorst onderwijzeres aan het St Martinusgesticht.

Onze gelukwensen.

NIEUW BESTUUR DON BOSCO.

In de jaarvergadering van de vereniging voor onderwijzend personeel „Don Bosco" werd een nieuw bestuur gekozen bestande uit de heren Tirso Sprockel voorzitter, Oudvorst, van Kanten, van Sprang, Pooters, van Geelen, en mej. Karg leden.

ANETA EN CURAÇAO

In het krantenoverzicht, dat we uit Holland ontvingen, blijkt, dat de Zeeuwse middagbode, en de Gooise avondbode en de krant ui Achterkarspel zich danig opwinden over de uitlatingen van Dr. Maal. Men maakt zich ongerust. Waarom kabelt Aneta ook zoo maar een speech van een Maal naar Holland over?

De mensen weten niet wie Maal is en denken dat hij de stem van Curaçao is, wat niet zo maar aan te nemen is!!!!

Men seine niet alles zo maar over, of geve er een commentaar bij.

GISTEREN GEEN MUZIEKUITVOERING.

De „bandleader" van Sint Cecilia Band deelt ons mede, dat zij gisteren geen uitvoering konden geven, daar de Gas. Mij. de stroom van de muziektent had weggenomen en niet meer hersteld. Dit deed de Gas. Mij. om te voorkomen dat de jongens die in de tent plachten te spelen, aan het licht te komen". Toen de Zweden moesten spelen", aldus de bandleader, „werd de stroom in 15 minuten hersteld. Nu het ons betreft, was er geen draad, de heer X was naar de film gegaan, etc. en wij konden niet spelen".

SCHEEPSBERICHTEN.

11 Januari.

Plato naar Maracaibo: Manto naar Puerto Cabello; Arnhem naar Barranquilla; Dido van La Guayra; Dalesman naar Punta Gordon; Santa Monica naar Puerto Cabello; Olav Bakke van Cristobal; Olav Bakke naar Antwerpen.

12 Januari.

Alcoa Puritan van Aruba; Jupiter van Carupano; Paparo van La Vela; Tiberius naar Aruba; Port Alma van Cristobal; Port Alma naar Engeland.

K. S. C.

Mgr. Verriet bekerwedstrijden.

In de gisteren gespeelde voetbalwedstrijd tussen Neptunus en Tropiaals behaalde de eerstgenoemde vereniging de overwinning (3—0), hierdoor plaats deze vereniging zich in de finale, die op Zondag 26 Jan. a.s. verspeeld zal worden.

Uitslag.. ...

Johan Maurits — Republiek 1-2

C.B.L.O.

Naar wij vernemen heeft de C.B.L.O. een grote verloting opgezet, waarbij de eerste prijs een huis nodig hebben een lot nemen, huis odig hebben een lot nemen, dan zijn er morgen geen loten meer over. Koopt dus vandaag een lot, morgen ben u te laat.

WIE IS DE HELD?

Wie is de held, die in blokletters schrijft? De man heeft nooit een krant geredigeerd.

TOESTAND PASTOOR VAN TEEFFELEN.

Volgens een gisteren binnengekomen telegram is de toestand van pastoor van Teeffelen op Sint Eustatius zeer zorgwekkend.

NIEUWE PASTOOR ST. EUSTATIUS.

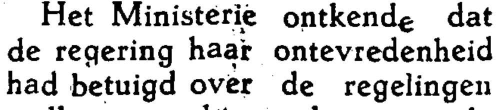
De Hoog Eerw. Pater Provicaris apostolicus benoemde tot pastoor op Sint Eustatius de zeer eerw. pater Barth Roghmans.

MEN WAS NIET ONTEVREDEN.

Het Nederlandse Ministerie van Buitenlandse Zaken maakte Zaterdag bekend dat de wijze waarop Nederland zijn houding zal bekendmaken bij de conferentie welke de volgende week te Londen gehouden zal worden door afgevaardigden van de Ministeries van Buitenlandse Zaken van de Grote Vier, „nog onder bespreking is".

Het Ministerie ontkende dat de regering haar ontevredenheid had betuigd over de regelingen welke gemaakt werden voor de voordracht van het Nederlandse standpunt bij de Londense conferentie. Tot zover werden Nederland en andere kleinere Geallieerde landen slechts uitgenodigd om nota's naar de vergadering te zenden (Den Haag, AP) 11.1).

STATEN VAN SURINAME.

Brief aan Zijne Excellentie.

Dato 2 Januari 1947 zonden de Staten de volgende brief aan Zijne Excellentie den Gouverneur:

De Staten van Suriname hebben de eer Uwer Excellentie de ontvangst te berichten van Haar missive dd. 30 December 1946 No. 4691, waarbij aan het College mededeling werd gedaan, dat een Commissie uit de Staten-Generaal een bezoek aan Suriname zal brengen van 12 tot 25 Januari e.k.

In verband met deze mededeling zou het door de Staten ten zeerste op prijs worden gesteld, indien Uwe Excellentie aan het College inlichtingen zou kunnen verschaffen omtrent het doel van de komst der bedoelde Commissie.

De Staten van Suriname.
getd. Smit, fg. Voorzitter.
getd. A. van Eyck, wnd. Griffier.

Ontvangen

„De Katholieken en Indië" door M. L. F. Bejetto, Luitenant Generaal van K.N.I.L. Het boekje, slechts enkele bladzijden tellend, is zeer instructief. De schrijver, kamerlid van de Katholieke Staatspartij, is voorzichtig. Hij vindt, dat de Katholieke Volkspartij véél te laat de debatingdagen over de Indische quaestie hield nl. op 16 en 17 November 1946. Hij wijst op ongemotiveerd zwenken zonder verdere toelichting ook in de Katholieke kranten, zoals de Maasbode. Hij wijst op de linksheid van een kamerlid als Van Poll, doch hij schijnt de commissaris-generaal Van Poll toch wel te vertrouwen en schrijft in zijn conclusie:

„De aanwezigheid van een katholiek lid in de Commissie-Generaal, maar ook de overheersende stemming onder de katholieken wettigen het vertrouwen, dat voorkomen zal worden dat de Rijkseenheid zou worden verbroken en dat ons Indië voor het nageslacht verloren zou zijn."

Hij wijst op de invloed van de katholieke kamerleden, die „partij van de arbeid-mentaliteit" hebben, nl. de zg. kamerleden uit de Christophoorgroep. Hij meent al reeds uit Indië te weten, dat de commissie (het was vóór de overeenkomst in Cheribon) ons land in een scheve en vernederende positie gaat plaatsen, doch hij vraagt zich af of dat misschien de invloed van Engeland is, zodat de commissie niet anders kan.

Een brochuurtje, hoe klein ook dat verontrust.

„De Mantel", N. Gogol (uitg. Meulenhoff, Amsterdam).

Het is maar een simpel verhaal, zodat men zich eigenlijk gaat afvragen, waarom het nu honderd jaar, nadat het geschreven werd nog vertaald moet worden uit het Russische. Al een schrijver beroemd is om een boek, dan wil dat niet zeggen, dat ook al zijn boeken meesterstukken zijn en vertaald dienen te worden in alle talen. Misschien had het enorme waarde in zijn tijd, misschien gaf het realistisch de grote leegheid weer van het ambtenarendom in Rusland en vond het boekje daarom zoveel bewonderaars, daar het iets zeide, wat niemand dorst zeggen.

Het verhaal is niet belangrijk, het verhaal heeft toch iets van een Dickens verhaal, van lach en traan, daar gaat het over. Het is fijn vertaald, dat moet wel, het loopt, ondanks dat de zinnen zich omwentelen en weer terug grijpen. Het maakt iets eigen uit van de stijl van het boekje, dat draaien dier zinnen, overigens is het simpel als een Illustratie-verhaal, dat men leest inéens en met graagte, doch dat uw leven niet zal bewegen, noch anders maken, en toch, indien we hier eens zulk een schrijver hadden, zulk een typeerder die nu zou opstaan, en zou schrijven over de leden van de Staten, de Isla-mensen, den jongen van de straat, zijn boeken zouden wegvliegen en veel laten zien wat ons niet zeeël is, ook al zien we het alle dagen.

PROFESSOR REGINALD JANSEN O.P.

Zaterdagavond werd uit Nederland bericht, dat Professor Reginald Jansen, Professor aan de Nijmeegse Universiteit was overleden.

Prof. Reginald Jansen was lid van de orde der Paters Dominicanen, geboren te Nijmegen, op 15 Juli 1879 trad hij in de orde op 23 September 1898 en werd op 15 Augustus 1904 priester gewijd. Zijn leven heeft in dienst gestaan van de studie, bepaaldelijk van de Bijbelstudie. Na eerst in de verschillende huizen van de Orde docent te zijn geweest, werd hij van af de oprichting van de Universiteit van Nijmegen daaraan verbonden als Professor in de H. Schrift. Hij heeft zijn enorme kennis over de bijbel vooral dienstig gemaakt door Nederland een bijbelvertaling te schenken, die bekend staat als de „Nijmeegse vertaling". Zijn heldere wijze van vertalen, zijn korte zakelijke verduidelijkingen, zijn vooral echter zéér geprezen indeling van de Bijbel hebben de diepe zin van het Woord van God in de harten van duizenden en nog eens duizenden doen doordringen. Sterk van natuur, heeft de oorlog hem toen zeer aangegrepen. Na gewoond te hebben op het Thomashuis en het Albertinum verbleef hij nog tijdelijk in het zgn. Piusconvict. Moge God hem lonen voor zijn arbeid hier op aarde, opdat het woord van de Schrift in Hem openbaar mag worden, „dat hij die rechtvaardig leefde, in zalige hoop mag verwachten de openbaring der glorie van onzen groten God en Zaligmaker Christus Jezus".

Heel de moderne tijd zag hij als een tijd van crisis voor het gezag, en de drager van het gezag. De stelling dat het gezag een dwingende macht moet zijn, wilde hij zeer benadrukken, alsmede de stelling, dat het gezag gebruik makend van macht niet altijd de reden tot het aanwenden van macht, noch de reden tot het nemen van een besluit kan en mag bekend maken. Als een man van plicht was hij een man van grote zelfdiscipline, iets wat hem te stade kwam in de schier eindeloze arbeid die het vertalen van de Bijbel eist.

Tot onze groote droefheid overleed na een kortstondige ziekte in Nederland op 9 Januari 1947 ons jongste zoontje en broertje

Wytze Wijbrandus

Curaçao, 13 Januari 1947

T. Wijbrandus (Curaçao)
M. Wijbrandus-de Boer (Amsterdam)
Nyckle Wijbrandus (Amsterdam)

BEKENDMAKING.

De Algemeen Militair Comandant maakt bekend dat op 1 Januari 1947 alle vergunningen afgegeven voor den in-, uit- en doorvoer, aanmaak, verkoop en opslag van licht ontplofbare stoffen als vuurwerk, enz. zgn ingetrokken c.q. vervallen verklaard.

Nieuwe vergunningen zullen op zeer beperkte schaal worden verstrekt, indien gegadigden voldoen aan alle bepalingen opgenomen in publicatieblad 1911 No 30.

De Kapitein Luitenant ter Zee,
Algemeen Militair Commandant,

2—1

H. J. SUERMONDT.

De Heer en Mevrouw

H. B. C. Schotborgh - Hellmund

geven hierbij kennis van het voorgenomen huwelijk van hun dochter

ILSE

met den Heer

H. J. Mensé

waarvan de voltrekking zal plaats hebben op Vrijdag den 17n Januari 1947.

De Heer en Mevrouw

H. J. Mensé - Sage

geven hierbij kennis van het voorgenomen huwelijk van hun zoon

HERMAN

met Mejuffrouw

I. Schotborgh

waarvan de voltrekking zal plaats hebben op Vrijdag den 17n Januari 1947.

Receptie: 8 uur n m Landhuis „Rust en Vrede".

Gelieve deze kennisgeving als een persoonlijke uitnoodiging te willen beschouwen

VERLOOFD

ERNA R. PONSON
Y
SERVIO T. RAVEN

Aruba
Maracaibo

13 Januari 1947

Kerkelijk leven Santa Maria

1847 — 1947

Zoals we zagen kocht Mgr. Niewindt in het jaar 1840 een stuk grond in de midden-devisie van het eiland en kwam er in dat jaar een hut om catechismuslessen te geven, dat was het begin.

In die hut kwamen de kapelaans van Otrabanda les geven, daar begon Kistemaker de latere tweede Apostolische Vicarius, een kapelaan Ledel en kapelaan Schermer te werken, totdat in het jaar 1847 Pastoor Smit er voor vast kwam wonen.

Deze hut lag in het stuk land, zegt men, dat Wanota heet of Juan Nota.

Klopt dit met de officiële stukken, want Wanota ligt toch helemaal tegenover Dein?

Zie hier de stukken:

Een stuk van Gouverneur Raders van datum 13 Mei 1841 vertelt, dat voor de bouw van kerk of kapel in de middendevisie volgens een adres van Mgr. Niewindt een alleszins geschikte grond gevonden is, „welke nog beter gelegen schijnt, dan die welke bij dispositie van 7 October 1840 daartoe is aangewezen".

Er is dus spraak van twee stukken grond.

De Gouverneur vindt nu goed, dat men van plan verandert en dit nieuwe stuk koopt.

Er is dus wel medewerking van Gouverneur Raders, die op 26 September 1840 met het plan om een kerk te bouwen in de middendevisie instemde, en nu ook weer toestaat, om van plan te veranderen en een ander stuk te nemen.

Wat werd er nu gekocht? Er passeerde op 11 Juli 1842 een koopacte, waarbij voor de rechters Pieter Koentze en Carel Anton Zeppenfeldt een stuk werd gekocht genaamd Buena Vista.

Men stond op 22 April 1843 in een ander stuk aan de vroegere eigenares Mej. Gijsberta da Costa Gomez toe, dat zij, zolang ze zou leven, de helft van het terrein zou mogen beplanten en dat ze in het huis, „tegenover waar thans de catechismus gehouden wordt voor haar zelve en ten hare gebruike behoudt".

Dit stuk werd in het jaar 1843 opgemaakt, en hieruit blijkt, dat men dus een stuk op Buena Vista had gekocht.

Maar wat heeft men op 7 October 1840 dan voor stuk op het oog gehad?

We geloven, dat men op 7 October 1840 de grond gekocht heeft, waar men toch later de kerk gezet heeft en het op 11 Juli 1842 gekochte stuk Buena Vista wel oorspronkelijk gebruikt werd, om er in een hut catechismus te geven, doch slechts totdat de kerk klaar was, op het terrein Buena Vista. Het stuk waar de kerk nu staat zou vroeger de naam hebben gehad van „Rotondo".

De opvolger van kapelaan Ledel voor het catechismuswerk in de middendevisie was de priester Schermer, deze was reeds langer op het eiland en kan ook reeds als diaken dit catechismuswerk verricht hebben, hij werd in het jaar 1844 priester gewijd, misschien nam hij toen het werk volledig over. Volgens een artikel verschenen in het tijdschrift „De Godsdienstvriend", werd op 6 September 1846 de eerste Heilige Mis door den priester Schermerhorn opgedragen. Bij de reeds bestaande hut heeft men een tweede gebouwd, ongeveer 50 voet lang.

Men houdt er in Nederland collecte voor.

Mgr. Niewindt heeft in het jaar 1854 in datzelfde tijdschrift een overzicht gegeven van zijn geweldige arbeid in die jaren (van 1824 tot 1854) en hij schrijft daar het volgende over de oprichting van de parochie Santa Maria.

Na een beschrijving te hebben gegeven van de oprichting van de parochies te Barber en Sta Rosa, schrijft hij:

„Nog was in de geestelijke behoeften dezes eilands op verre na niet voorzien. De arme Katholieken van de Midden Devisie van Curaçao hadden noch godsdienstig onderricht, noch kerk, en moesten derhalve ter voldoening dier behoefte in de stad komen en dezelfde last ondergaan, die voor de Katholieken in de Oost Divisie zo moeilijk geweest was.

Ook daar trachtten wij voor eerst een hutje te bekomen, waar de tegenwoordige Hoog Eerw. Heer Provicarius Kistemaker, vervolgens de Wel Eerw. heer Ledel en eindelijk de Wel. Eerw. heer Schermer catechistisch onderwijs gaven en men intussen de materialen tezamen bracht, om op de plaats welke wij inmiddels hadden aangekocht, een kerk en pastorie te bouwen. Vervolgens werd de Wel Eerw. heer B. Smit, die op het einde van 1832 aangekomen, en eerst hier en daarna van 1836 af op Bonaire als Pastoor ijverig werkzaam geweest was, tot pastoor dier gemeente in het jaar 1847 benoemd. Ofschoon hij zich èn tot zijn woning èn tot de kerkdienst in hutjes moest behelpen, nam Zijne Eerw. gretig deze nieuwe betrekking aan. Men begon de kerk aan de Heilige Maagd Hulp der Christenen, toegewijd, evenals de reeds bestaande kerken uit stenen te bouwen, die in 1849 werd ingewijd, vervolgens werd daarbij pastorie en school gevoegd."

Aldus geeft Mgr. Niewindt zelf de oprichtingsgeschiedenis van Santa Maria weer.

De gehele streek kreeg nl. de naam van Santa Maria gelijk ook geschiedde op Sta Rosa en San Willibrordo en Santa Cruz op Aruba, de streek heet naar den patroon.

De priester Schermer, die daar op 6 September 1846 een Heilige Mis opdroeg in een hut op Sta Maria, was secretaris van Mgr. Niewindt. Mgr. schrijft aan den nuntius in Den Haag, dat hij, o zo graag, een kerk zou willen bouwen op Sta Maria, doch de middelen en de krachten ontbreken. Nu gaat zijn secretaris Schermer er twee maal per week naar toe om catechismus te geven.

„Zelden" schrijft Mgr. Niewindt aan de Congregatie van de Voortplanting des Geloofs te Lyon, „kunnen de mensen van de midden-devisie naar de stad komen, om de Heilige Mis te horen. Er wonen heel wat katholieken, het zou nodig zijn om daar een kerk te bouwen.

Ik heb er zelf verschillende keren de Heilige Mis gelezen, doch onder wat voor omstandigheden? In een soort van hut waar het kleine altaar opengesteld is voor de zon en regen, terwijl de arme mensen buiten moeten blijven staan in de zon of de regen, zoals onlangs geschiedde.

Ik ben ervan overtuigd, dat nergens ter wereld de Heilige Mis onder meer armoedige en ellendige omstandigheden wordt opgedragen als daar."

Hij zou toch zo goed zijn, als daar een vaste priester was.

U ziet het, Mgr. Niewindt werd de bedelaar voor Sta Maria, en er spreekt overtuiging en liefde uit zijn brieven.

Men kon nog geen begin maken met de bouw van een kerk, wegens gebrek aan fondsen (3 Juni 1847) doch de mensen van Sta Maria zelf hielpen wat ze konden.

Wat ze deden? „Het volk bracht stenen aan in troepen van honderd met een vlag voorop en met een horen en ijzer." De katholieken van Curaçao hielpen ook mede. „Zij hebben f 797 voor die kerk gegeven". Mgr. riep nogmaals hulp van het Moederland in door middel van het tijdschrift „De Godsdienstvriend".

Op 23 Augustus stelde Mgr. de grenzen vast van de nieuwe parochie. Op 7 September is pastoor Smit in zijn nieuwe parochie, waar hij niets vond dan twee hutten op een afstand van een kwartier van elkaar.

Mgr. Niewindt prijst zijn ijver. Die „arme man". Maar het is noodzakelijk, er moet daar een kerk komen, 2500 Zielen kan men niet zonder herder laten.

Zijn hutten zijn slecht als de hutten van een slaaf op de plantages; **zijn ene hut is de kerk, de andere is pastorie. Aldus in een** brief van 12 December 1847.

Deze pastoor Smit schreef ook een artikel over zijn nieuwe parochie.

Hij had de parochie op 9 September 1847 als pastoor aanvaard,, op die dag dus schijnt hij als pastoor geïnstalleerd te zijn. Hij schat de bevolking op 2500 zielen. Er is noch kerk, noch pastorie, noch school, slechts een schamele hut op een heuveltje van leem gebouwd en van takken te zaam gevlochten met klei besmeerd, het dak is van maisstokken, de vloer van klei. De lengte is 24 voet en de breedte 10 voet. Als pastorie heeft hij een gehuurd huisje op een afstand van een kwartier van het kapelletje, ingelijks een hut van leem. Hij vraagt in Holland geld voor een kerk en een pastorie. Mgr. heeft zijn actie nog een biezonder aanbevolen.

Pastoor Smit werkte hard en had in het jaar daarop (1848) reeds 330 paas communicanten. Hij is dan druk bezig met zijn nieuwe kerk.

De grenzen van de nieuwe parochie werden door Mgr. Niewindt aldus vastgesteld: „De gemeente van de Heilige Maria, hulp der Christenen, zal beginnen met de plantage Plantersrust en eindigt tot aan de Kleine Berg ten Noorden begint dezelve bewesten Ranchu en met de plantage Rio Canario, terwijl hij op 26 Augustus 1847 aan pastoor Smit de faculteiten verleende", die hij in de nieuwe parochie nodig zou hebben.

MacArthur kwam helaas niet naar Ned. Indië.

ONS KONINKRIJK

GEBED VOOR INDIË.

Tegenover de oude, klacht, dat Nederland niet enkel ontstellend onkundig was omtrent Indië, maar er ook niet werkelijk belangstellend was, staat thans het feit, dat in alle Katholieke kerken van Nederland een brief van het Hoogwaardig Episcopaat werd voorgelezen, waarin een gebed voor Indië was opgenomen, dat — eveneens op last van het kerkelijk gezag — ook afzonderlijk onder de kerkgangers werd verspreid door organen van de Katholieke Actie.

De tijden zijn wel veranderd! Men mag zeggen, dat ook hier de nood heeft leren bidden. De onderhandelingen tussen Nederlandse en Indonesische autoriteiten hebben een hoogst critiek stadium bereikt. Van de spoedig te nemen beslissingen hangt zeer veel af voor het verdere lot van het Koninkrijk der Nederlanden en zijn samenstellende delen van thans, in het biezonder voor Nederland en Indonesië, maar toch niet voor deze alleen. **Ook op Curaçao en in Suriname zal het resultaat der besprekingen tussen de beide andere delen een gewichtige invloed oefenen.**

Het nemen van die beslissingen is een allermoeilijkse zaak. De nood is inderdaad groot. Het openlijk en algemeen inroepen van de bijstand van den H. Geest voor ons gehele volk bewijst hoe groot hij is. Dat volk is ook betreffende het Indische vraagstuk noodlottig verdeeld. Een deel staat met sterke morele steun achter hen, die belast zijn met het voeren der onderhandelingen en met het nemen der grote beslissingen. Een ander deel denkt en spreekt en schrijft zelfs openlijk, over diezelfde autoriteiten in termen van vernielers van ons Koninkrijk, ja zelfs van landverraders. Een ander deel weet ik niet, in welke richting het zijn oordeel zoeken moet. Maar de nood dringt en de historie vervolgt onverbiddelijk haar loop. Op korte termijn zal het Nederlandse volk moeten kiezen of delen. Zijn verdeeldheid legt een dubbele last op de Regering. Op haar zal de verantwoordelijkheid voor den te kiezen weg onevenredig zwaar drukken. Wel heeft de minister-president op een desbetreffend verzoek uit de Tweede Kamer toegezegd, dat de Regering over de ontwerp-overeenkomst der Commissie-Generaal, die intussen tot onze kennis is gekomen, geen beslissing zal nemen dan na tevoren de Staten-Generaal te hebben geraadpleegd, maar het is niet te verwachten, dat de Staten Generaal tot een zó duidelijk gemarkeerde houding zullen komen als zeer wenselijk zou zijn, gezien het ons allen in wezen gelijkelijk rakende belang van de zaak Zij zijn heftig verdeeld, gelijk het volk dat zij vertegenwoordigen. Dit plaatst het doorslaand gewicht bijna geheel bij de Regering, die daardoor, als gezegd, haar last verdubbeld ziet.

Daarom was er maar al te veel reden voor, dat de Bisschoppen in hun herderlijke brief een afzonderlijk gebed vroegen voor de Regering. Deze heeft waarlijk hogere bijstand nodig en daartoe de steun van ons aller gebed. Een opwekking hiertoe van zo gezaghebbende zijde als het Episcopaat is onder ons zeker geen overbodigheid. Een houding van eerbied voor de Overheidstaak en voor de dragers ervan gaat ons niet gemakkelijk af. Schampere critiek, tot verdachtmaking toe, ligt ons over het geheel beter. En deze plegen juist dan alle perken te buiten te gaan, wanneer de toestand hachelijk en de toekomst donker is. Wij herinneren ons allen de historische alliteratie van radeloos, reddeloos. De bisschoppelijke opwekking tot gebed wijst ons erop, dat hoe redelijker het volk is, hoe minder reddeloos het land, en hoe gemakkelijker het voor de Regering is, raad te schaffen. Want wat is er redelijker dan het gebed? De Regering heeft er, meer dan ooit, in deze historische aangelegenheid recht op, dat wij haar deze steun verlenen. Niet alleen wordt daardoor aan ons recht van critiek niet afgedaan, deze wordt er integendeel door verdiept en gezuiverd.

Keer op heer hoort men er in deze dagen aan herinneren, dat in een eeuwenoud verleden de Goddelijke Voorzienigheid aan Nederland een taak heeft opgelegd in de zaken van de landen en volken van Indië. Hoe treffend en op welk een sprekend moment herinnert de bisschoppelijke oproep ons eraan, dat wij door ons gebed er toe kunnen bijdragen, dat de Regering ook voor de toekomst van Indonesië moge beslissen overeenkomstig het plan der Goddelijke Voorzienigheid.

(de Tijd).

DE JACOBIJN.

Elseviers weekblad schrijft over een der Leden van de parlementaire commissie.

Prof. Logeman schrijft in „Het Vrije Volk":

Tevergeefs poogt men het „inconstitutionele" van de te volgen procedure tegen de Commissie-Generaal in het veld te brengen. De revolutie heeft de constitutie gebroken. Men kan daar opstandig tegen zijn, het feit blijft. In 1830 was het niet anders en toen is er heel wat minder over getheoretiseerd. Waarom? Omdat toen niemand de constitutie en het pathos van de eenheid des Rijks nodig had als argument tegen een bepaalde verzoeningspolitiek."

De oud-minister kent de geschiedenis slecht. Niemand minder dan Groen van Prinsterer heeft zich in 1830 geroerd — een tijd trouwens van sterke nationale bewogenheid. ....Men haalt", schrijft Groen, „menigvuldige grieven aan. Laat ze gegrond zijn; laat ze worden onderzocht. Vooraf moet de kracht van de Grondwet worden hersteld. Men roemt de voordelen die de scheiding aanbrengen zou. Het behoeft thans niet te worden betwist. Maar...... eerst gehoorzaamheid aan de overheden, eerst onderwerping aan de wet. Geschonden is des Konings gezag: wet en Grondwet vertrapt; de vreedzame burger is het slachtoffer zijner trouw; bezoedeld is de Nederlandse vaan. Dit mag niet langer worden geduld. Tot alles zijn Oranje en Nederland bereid, tot vernedering niet."

Dit zijn niet alleen felle, doch ook ware woorden. Woorden van een man, die het juiste begrip van gezag had. De heer Logemann mist dat begrip.

Het is voor den oud-minister vanzelfsprekend, dat de revolutie de Grondwet ondersteboven werpt, de Grondwet, die hij nog geen jaar geleden bezwoer te zullen handhaven.

Het is voor den oud-minister vanzelfsprekend, dat de eenheid van het Rijk, waarvoor honderdduizenden zijn gevallen, gemarteld en opgesloten, slechts „pathos" is.

De Jacobijn verloochent zich nooit.

Probleem van de opleiding der Docenten

Academie of leraren M.O.?

Het is de overheid, die bij een doelmatige opleiding van leraren en leraressen betrokken is: zij heeft de zorg voor het middelbaar en voorbereidend hoger onderwijs en ook, waar zij anderen vrijheid laat het te organiseren, oefent zij controle. Zij heeft het met wettelijke voorschriften omgeven, benoemt voor het onderwijs haar inspecteurs en voor de eindeexamens haar gecommitteerden en deskundigen.

In tegenstelling daarmede staat haar houding inzake het onderwijs en de eindexamens van hen, die zich gaan wijden aan de taak, haar als docenten Voorbereidend Hoger en Middelbaar Onderwijs bij te staan. Aan de ene kant laat zij zowel de zorg voor het onderwijs als voor de afsluitende examens aan de universiteiten over, voor het overige bekommert zij zich om de opleiding niet, maar houdt de afsluitende examens vast in handen door haar commissies, die over toelating of niet-toelating beslissen.

Dientengevolge hebben zowel de gymnasia als de hogere burgerscholen voor de meeste vakken tweeërlei soort van docenten. De ene helft verwierf na een meestal particuliere opleiding via een staatsexamen het jus docendi, de andere zag zich na universitaire studie doctorale bevoegdheid toegekend.

Grote zorg baart het toenemend gebrek aan bevoegde leerkrachten. Als sociaal verschijnsel is dit maar al te begrijpelijk: men heeft er niet tijdig voor gezorgd, het leraarsambt aantrekkelijk te houden door redelijke bezoldigingen en beperking van werktaak. Nu staat men voor de gevolgen. Aan tal van scholen worden vakken niet tot het voorgeschreven aantal uren gegeven, omdat er niemand te krijgen is; elders helpt men zich met onbevoegden en meer dan vroeger komt het voor, dat docenten zich als overwerkt een tijdlang moeten terugtrekken. Geen wonder: vele docenten zochten een heenkomen in particuliere bedrijven met beter salariëring en vooral ook gunstiger perspectieven.

Van ingrijpender betekenis is misschien nog een verschijnsel, dat insiders al lang hebben waargenomen, dat namelijk de docenten V.H.M.O. minder dan vroeger gelegenheid hebben, hun studie op peil te houden, hun blik door wetenschappelijk werk te verruimen, veelal zelfs om tot de hun studie afsluitende promotie te komen.

Dit noodzakelijk opgaan in de schooltaak betekent door de grote getallen een enorm verlies aan geestelijke waarden. Voor ons land, waarvan de positie in de wereld voor een integrerend deel afhankelijk is van de stand van zijn wetenschap en zijn kunst, wordt dit een noodlottig verlies. Caveant consules! Het verheffen van het geestelijk peil van onze afgestudeerden, door aan de docenten V.H.M.O. ruimte en stemming voor buitenschoolse eigen studie te hergeven, is een staatsbelang!

Welke methode?

Ziet men verder vooruit en heeft men de maatregelen genomen, om door verheffing van de positie en stimulering van de studie de zaak voor afzienbare tijd in de hand te hebben, dan komt men voor de vraag te staan, of de staat niet wijs zou doen, zich om de vorming van zijn toekomstige docenten gelijkmatiger en doelbewuster te bekommeren, met name of zijn houding inzake de twee verschillende categorieën de juiste is.

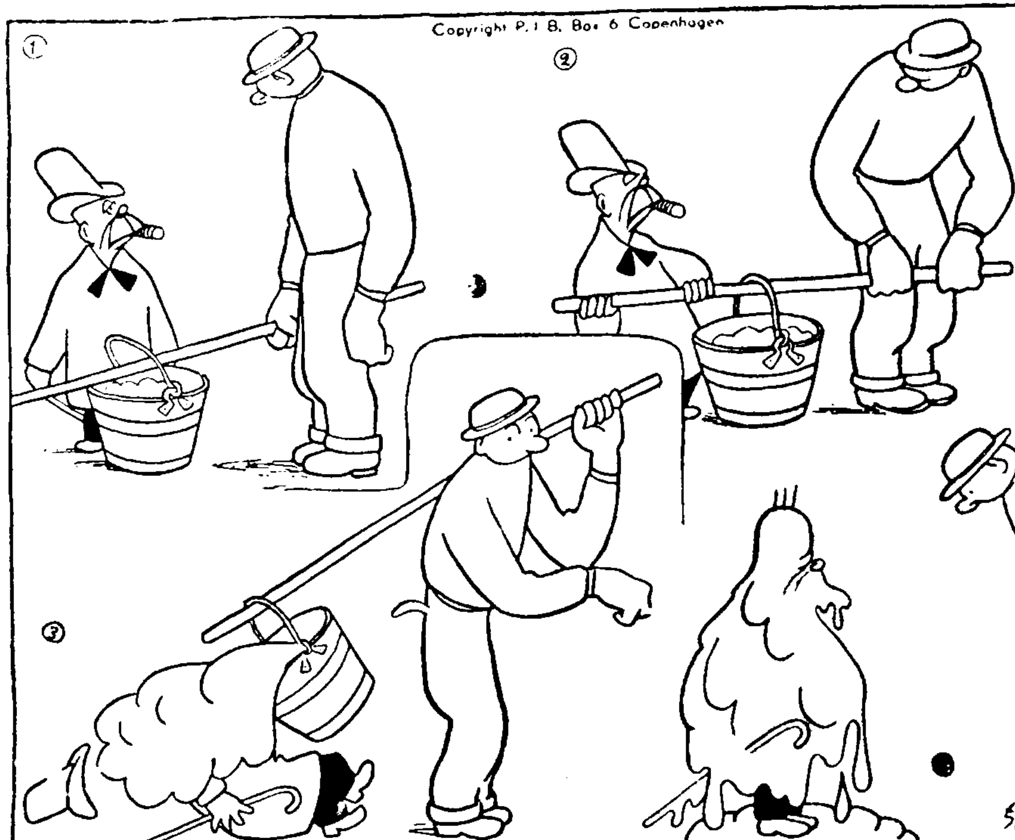
Zuiver theoretisch lijkt het weinig verantwoord, voor hetzelfde beroep twee zo verschillende toegangswegen te handhaven. In de practijk blijken ook tussen middelbaar en academisch gevormde docenten behalve min of meer toevallige persoonlijke, organische groepsverschillen te bestaan.

Docenten M.O. zijn meestal verder in de concrete beheersing van hun onderwijsvak en paedagogisch-methodologisch beter geschoold, academici zijn doorgaans meer geoefend om zelfstandig wetenschappelijk werk te doen.

Globaal gezien is het stellig aanbevelenswaardiger, de voordelen van elk der twee categorieën zo doelmatig mogelijk te verenigen. Maar het zou averechts zijn, dit te willen bereiken door verhoging van exameneisen. In de practijk zou dat weer een tekort medebrengen, maar ook zuiver theoretisch is het een sociaal belang de studietijd voor geen van beide groepen te verlengen.

Zoekt men naar deze gulden middenweg, dan zal de universiteit intensiever bij de opleiding van de tot dusver particulier opgeleide docenten, de staat enigermate bij de afsluitende examens van de academici dienen te worden ingeschakeld. De richting, waarin de maatschappij zich beweegt, brengt mede, dat de staat alleen al uit eigenbelang er voor zal zorgen, dat voor hen, die anders langs de weg van middelbare examens tot het V.H.M.O. zouden zijn gekomen, de toegang tot en het verblijf in het universitaire milieu wordt vergemakkelijkt.

Andererzijds zou het voordeel van de over het algemeen grotere concrete vakkennis en betere practische scholing, den M.O.-leraren eigen aan de academische opleiding moeten worden toegevoegd. Waar evenwel vooropgesteld werd, dat verlenging van studieduur uitgesloten dient te zijn, zou dat medebrengen het prijsgeven van een deel van het doctorale pensum. Daartegenover zouden de paedagogische hoogleraren, de methodiek-docenten, liefst als lectoren, wellicht ook vakdocenten uit het V.H.M.O. aan deze opleiding dienen mede te werken.

„IEDERE DAG EEN GOEDE DAAD", DACHT ADAMSON.

„Magister-examen".

Na de over het algemeen beproefd gebleken candidaats-examens zouden er dus in de mede voor het leraarsambt opleidende faculteiten twee studierichtingen komen: de zuiver wetenschappelijke, die rechtstreeks via het doctoraal examen tot de promotie in het vak zou leiden; en de op de practijk gerichte, die zou afsluiten met een leraars-examen, waarvoor in de kringen van hen, die zich intensief met hervormingsplannen voor het onderwijs bezighouden, ook wel de term „magister-examen" wordt gebezigd. Natuurlijk zou voor hen, die het wetenschappelijk doctoraal hebben gedaan en ook na hun promotie niet aan bod komen, door een, tegenover het leraarsexamen gereduceerde, aanvulling op paedagogisch didactisch terrein de weg tot het leraarsambt dienen te worden geopend, terwijl er voor degenen, die het „magister-examen" met goed gevolg zouden hebben afgelegd, promotiemogelijkheid moet bestaan.

Voor dit leraars-examen zou uiteraard ook de staat zich interesseren, al zou het stellig onjuist zijn, er een staats-examen van te maken. Leerrijk is hier het voorbeeld van de artsen-opleiding. Bestond ook hier indertijd naast het academisch examen een staatsdiploma, zij het dan ook niet voor twee gescheiden categorieën, thans is deze klove overbrugd, doordat de medische faculteiten voor het afnemen van de artsexamens worden versterkt door „niet tot de hoogleraren of lectoren der universiteit behorende deskundigen, daartoe aan te wijzen door den Minister van Onderwijs, Kunsten en Wetenschappen, de faculteit gehoord."

Onderwijs en Universiteit goed gebaat.

Dit gemiddelde tussen de vertegenwoordigde middelbare en bevoegdheid verlenende doctorale examens zou in de eerste plaats winst zijn voor het door de zo gevormde docenten te geven onderwijs. Maar de splitsing in zuiver-wetenschappelijke vakstudie en op de practijk gerichte docenten-studie zou ook voor de universiteit voordeel betekenen. De hoogleraar zou ten aanzien van de uiteraard beperkte groep van voor het doctoraal studerenden meer bewegingsvrijheid krijgen, terwijl degenen, die bepaaldelijk de school als einddoel voor ogen hebben, op het ogenblik dingen leren, die ze zonder al te grote schade ook kunnen missen, en andere zaken niet leren, die ze — dit wordt door de studenten maar al te duidelijk gevoeld — later broodnodig zullen hebben.

Daarom is de scheiding tussen hen, die „zelfstandige beoefening der wetenschappen" als doel van hun universitaire studie stellen, en degenen die zich voorbereiden voor „het bekleden van maatschappelijke betrekkingen, waarvoor een wetenschappelijke opleiding vereist wordt", een dringende eis.

(Elsevier)

VOETBAL-TECHNIEK

Het stopperspil-systeem heeft zijn hoogtepunt gehad.

Voetbal is in ons land de volkssport bij uitnemendheid, derhalve ook bij onze militairen. Treffend b'eek dit weer bij de jongste match te Amsterdam tegen de Denen, een van heinde en verre onze jongens kwamen aangesneld om deze voetballers gadde te slaan. Liefst 5000 militairen bevolkten de tribunes.

Ook onze jongens in de Oost zullen het appreciëren, bij de aanvang der competitie eens een korte meer voetbaltechnische beschouwing te vernemen.

Een berichtje in de sportpers deed namelijk mededeling van het feit, dat ook het beroemde Feyenoord het stopper-spilsysteem aanvaardde (evenals K.F.C., Haarlem, D/W.S., en.). Nu zij vooropgesteld, dat nergens zo veel begripsverwarring mee dreigt als juist met het stopper-spil-systeem.

Immers, het oorspronkelijk syteem van die naam dateert feitelijk van omstreeks 1929, toen het in Engeland werd toegepast.

Bij dit systeem fungeert de spil als derde back, de halfspelers belasten zich met de bewaking der vijandelijke binnenspelers, voor rekening van de backs komen, met dien verstande, dat, als van den vijandelijken rechtervleugel gevaar dreigt, de linksback aanvalt en de rechtsback automatisch ter verdediging van het doel binnen komt.

Beschikt een elftal over snelle vleugelspelers en een zeer snelle midvoor, zo worden, als bijvoorbeeld, bij Haarlem, de eigen binnenspelers teruggetrokken, waardoor een „W"-formatie ontstaat, die zeer gevaarlijk kan zijn voor de vijandelijke verdediging, vooral daar de binnenspelers met scherpe diagonale passes over de gehele breedte van het veld (afgewisseld met through passes) voor zeer gevaarlijke ogenblikken kunnen zorgen.

In de aanvang werd op dit systeem, dat ongetwijfeld zeer listig is, zeer veel critiek geoefend, hetgeen niet wegneemt, dat het allerwegen (ook in België wordt het zeer veel toegepast) steeds meer ingang vond, zodat thans ook Feyenoord aldus gaat spelen.

Wij zouden er thans op willen wijzen, dat, welke verdiensten het systeem ook heeft, het in België zijn hoogtepunt heeft gehad, al zijn er in ons land nog zeer veel goede kenners van het voetbalspel, die het systeem zeer bewonderen en er voor hun favoriete clubs veel goeds van verwachten.

Hetgeen wij persoonlijk een zwak punt vinden bij het hiervoren aangegeven spel der verdediging, is het feit, dat de halfspelers zich met de bewaking van het centrum moeten belasten, terwijl de backs op de vijandelijke vleugelspelers hun aandacht moeten vestigen. Immers, al ontstaat ogenschijnlijk een versterkte verdediging, doordien zoveel verdedigers voor de goal worden saamgebracht, zo leidt dit o zo dikwijls tot ernstige verwarringen, waardoor „lekken" ontstaan, die funest kunnen worden.

Beter achten wij het (de Denen pasten dit trouwens ook toe) desnoods een stopperspil te handhaven, doch anderzijds de halfspelers een bindende opdracht met betrekking tot de vijandelijke vleugelspelers te verstrekken.

De juistheid hiervan werd ook in de match tegen de Denen na de rust drie goals had gemaakt.

Hermans kreeg één taak, t.w. het bezweren van het gevaar van den snellen rechtsbuiten, die voor de rust drie goals had gemaakt.

Dus wijdde hij zijn volle aandacht aan dezen buitenspeler en bewaakte dezen prachtvoetballer op zo'n zorgvuldige wijze, dat geen nurse het hem verbeterd zou hebben.

De backs krijgen hierdoor de nodige ruimte en vrij overzicht, zodat ook aan de opbouw van de aanval de nodige aandacht kan worden besteed.

Gaarne zouden wij nog zeer uitvoerig over de voor- en nadelen van dit veel besproken systeem uitweiden, doch dit is onmogelijk.

Een advies zouden wij willen geven aan al diegenen, die van het voetbalspel houden, zoals 90% der bevolking dit doet. Ongetwijfeld hebt ge als militair, hetzij op wacht, hetzij bij rustpauzes, wel eens ogenblikken, dat ge naar verstrooiing zoekt.

Neemt dan 22 lucifers en bestudeer dan eens de strategie van aanval en verdediging bij het voetbalspel. Past met Uw lucifers het stopperspilsysteem toe, analyseer het en... let dan goed op, zodra ge weer en goede voetbalwedstrijd ziet. Deze zal voor U dan aan waarde winnen!

d. S.

NEDERLAND

TOESPRAAK M. G. C. J. D. KROPMAN IN EEN P.C.J.-uitzending.

Zoals U wel'icht reeds bekend zal zijn maakt een Parlementaire Commissie zich op om een bezoek te brengen aan West-Indië. Deze Commissie is — zoals ik zei — een Parlementaire Commissie, dus niet een Regeringscommissie.

Het Parlement, dus de Tweede en de Eerste Kamer heeft een zestal leden, van iedere fractie een, aangewezen, het zijn vier Tweede Kamerleden, de oud-minister prof. dr. Logemann, van de Partij van de Arbeid, de Heer Meijerink van de Anti-Revolutionnaire partij, de Heer Wagenaar van de Communistische Partij, dr. Bierma van de partij van de Vrijheid en twee Eerste Kamerleden, prof. dr. de Zwaan van de Christelijke Historische Unie en hij die thans tot U spreekt Kropman, lid der Katholieke Volkspartij. Wij worden vergezeld door den Commies-griffier der Tweede Kamer, mr. de Nerée tot Babberich. Ons plan is om op Woensdag te vliegen. De route is zo berekend, dat wij verwachten op 12 Januari aan te komen te Paramaribo. Wij denken 14 dagen in Suriname te blijven, gaan dan voor een dag of zeven naar Curaçao (vermoedelijk komen we daar aan op 25 Januari), vervolgens brengen we een bezoek aan Bonaire, daarna zullen we van 2 tot 6 Februari op Aruba zijn en tenslotte zal er nog tijd zijn om een kort bezoek aan de Bovenwindse eilanden te brengen.

Misschien hebt U zich reeds de vraag gesteld: wat komen de Heren doen? Ik zal U dit zeggen:

Men heeft in Nederland het bezoek der Wes.indische delegaties aan ons land ten zeerste gewaardeerd, in het bizonder in Parlements kringen. Wij hebben daardoor kennis gemaakt met leidende persoonlijkheden en wij hebben leerrijke gesprekken kunnen voeren over de toestand in en de toekomstmogelijkheden van de gebiedsdelen Suriname en Curaçao. Ook de Regering heeft deze bezoeken zeer op prijs gesteld. Na het vertrek is geregeld van gedachten gewisseld over datgene, wat de delegaties reeds met ons hadden besproken. Als vanzelf is toen langzamerhand de behoefte gevoeld om het bezoek der delegaties te beantwoorden met een tegenbezoek.

Dit tegenbezoek zal niet alleen het karakter hebben van een beleefdheidsbezoek.

Het zal — naar de Parlementaire Commissie hoopt — tot uiting brengen datgene wat H. M. de Koningin verklaarde in Haar rede van 6 December 1942: Ik weet, dat Nederland dieper dan ooit zijn verantwoordelijkheid gevoelt voor de krachtige groei der overzese gewesten". Ons tegenbezoek beoogt te bevorderen, dat naderbij gebracht wordt het openblik, waarop Suriname en Curaçao deel uitmakende van het Rijksverband — en hier citeer ik wederom de Koninklijke rede — „ieder op zichzelf de eigen inwendige aangelegenheden in zelfstandigheid en steunend op eigen kracht, doch met de wil elkander bij te staan, zullen behartigen".

Dat het met de officiële verklaring ernst is, weet gij. Nog dezer dagen in Haar Nieuwjaarsrede heeft onze vorstin tot U — Dames en Heren — het woord gericht en verklaard: Onze rijksgenoten in het Westelijk halfrond wens ik toe de spoedige vervulling, eerst van het binnen de huidige grondwet bereikbare en daarna van wat pas na grondwetswijziging kan worden tot stand gebracht, opdat die zelfstandigheid Uw deel worde, waarnaar velen Uwer zo vurig verlangen en welke voor allen een gelukkige toekomst moge openen".

Zietdaar, waarover wij met Uw politieke, economische, sociale en culturele vertegenwoordigers ook willen komen spreken. Wij willen, zeg ik, mee helpen, dat het ogenblik waarop dit alles tot werkelijkheid zal worden, naderbij komt en daarvoor kan voortzetting van de gedachtenwisseling, welke verleden jaar door Uw delegaties in Nederland is begonnen, uitstekend dienen. Deze voortzetting wordt ook door de Regering ten zeerste gewenst. Welnu — de Commissie verwacht van deze gedachtenwisseling zeer veel dat in het belang is van de beide gebiedsdelen. Wij —d.w.z. Uw vertegenwoordigers op menig terrein — en wij, leden der Parlementaire Commissie — zullen als vrije mannen eerlijk en oprecht, met onvoorwaardelijk vertrouwen in elkaars bedoelingen, elkaar verstaan en begrijpen. Wij zullen tezamen eventuele moeilijkheden onderzoeken en zo mogelijk daarvoor een oplossing vinden, wij zullen tezamen meewerken om de grondslagen te leggen voor een „voor de veranderde omstandigheden passende bouw van het Koninkrijk en zijn delen". Natuurlijk is daarvoor nodig, dat wij vrij-uit met elkaar spreken, dat wij moeilijke en netelige quaesties niet uit de weg gaan, dat onze besprekingen gedragen worden door wederzijdse vertrouwen. Ik moge eindigen met de hartgrondige bede, dat God ons beider arbeid tot heil doet strekken van Suriname en de Nederlandse Antillen?